

Asia: VN/24131/2020

## **Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta**

### **Lausunnonantajan lausunto**

#### **Yleishuomiot hallituksen esityksestä?**

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAIKSI TARTUNTATAUTILAIN VÄLIAIKAISESTA MUUTTAMISESTA

Oulun kauppakamari, Oulun kauppakamarin kauppa- ja matkailuvaliokunta, Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun keskeiset matkailutoimijat haluavat lausua terveysturvallisen ja testausta korostavan matkailun puolesta. Lainsäädännön tulee olla sekä matkustajalle että elinkeinoelämälle selkeää, ennakoitavaa, tarkoituksenmukaista, oikeasuhtaista ja käytännön tasolla kohtuullisesti toteutettavissa.

Matkailuala on merkittävä toimiala Pohjois-Pohjanmaalla ja Kainuussa. Ala on merkittävä työllistäjä myös alueilla, jotka kamppailevat vaikeiden rakennemuutosten kourissa. Tilastokeskuksen Alueellista matkailutilinpitoa 2017–2018 koskevan tilaston mukaan ulkomainen matkailukysyntä Suomeen oli 4,9 miljardia euroa vuonna 2018, mikä oli 31 % matkailun kokonaiskysynnästä. Saman tilaston mukaan matkailutoimialoilla työskenteli 142 100 henkilöä. Matkailun tuoma työllisyys on tosiasiaa vielä selvästi tätä suurempi, koska työllisiin eivät sisälly esimerkiksi kaupan alan työvoima ulkomaalaisten matkailijoiden ostosten osalta eikä vuokratyövoima. Majoitus- ja ravintola-alan verojalanjälki on 2,6 miljardia euroa vuodessa. Koko matkailutoimialan verojalanjälki on vielä suurempi, koska 2,6 miljardiin euroon eivät sisälly esimerkiksi liikenteen ja ulkomaalaisten ostosten tuomat verot.

Monimutkainen säännöstö vaikuttaa Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun kansainväliseen matkailuun erittäin negatiivisesti niin pitkällä kuin lyhyellä aikavälillä. Taloudellisten menetysten negatiiviset vaikutukset kohdistuvat poikkeuksellisen voimakkaasti tuhansiin, matkailualan työntekijöihin ja heidän perheidensä toimeentuloon. Taloudelliset vaikutukset tulevat näkymään vielä vuosia, jos

pitkään rakennetut ulkomaisia asiakkaita palvelevat yritysverkostot joutuvat lopettamaan toimintansa ja ulkomaiset matkanjärjestäjät valitsevat muita matkakohteita. Näemme tärkeänä, että lain tavoitteena on terveysturvallisuus, joka on tasapainossa taloudellisten vaikutusten kanssa.

Maahantuloa varten on luotava toteuttamiskelpoinen malli, joka on riittävän yksinkertainen toteutettavaksi ja riittävän yksinkertainen, jotta viranomaisten resurssit riittävät mallin uskottavaan toteutukseen. Emme kannata ehdotettua karanteenisäännöstä ja Suomeen tulisi pystyä matkustamaan yhdellä testillä (lähtömaan testi tai pikatesti maahantulopisteellä). Vaikka covid-19 tautitilanne tällä hetkellä estää matkustamista useista lähtömaista, on tärkeää, että matkustukseen liittyvät säännöt ovat selkeät ja valmiina hyvissä ajoin jo ennen kuin matkailun lähtömaiden rajoitukset alkavat poistua.

Rajat ylittävässä liikenteessä koronaviruksen leviämistä riskimaista Suomeen voidaan riittävän tehokkaasti ehkäistä yksinkertaisella ja selkeällä testaamismallilla.

Riskimaista saapuvien matkustajien testaamisen tulee perustua ensi sijassa lähtömaatestaukselle. Lähtömaassa tehdyn testauksen etuna on se, että matkustaja ei lähde matkalle Suomeen, jos hän ennen matkaa saa positiivisen koronatestituloksen. Tällöin henkilö jää sairastamaan taudin kotimaassaan. Lähtömaatestausta täydennettäisiin mahdollisuudella mennä pikatestiin maahantulopisteellä Suomessa.

Testausvaatimuksissa ei tule tehdä eroa siinä, kuinka kauan oleskelu Suomessa kestää. Yhden negatiivisen testin tulee riittää matkustettaessa.

Riskimaiden määrittely ei ole ehdotuksessa riittävän selkeä. Määrittelyä selkeyttäisi, jos mallista kävisi ilmi, mitkä maat tai alueet yleisesti käytetyn kriteerin perusteella ovat riskimaita.

Ilmaantuvuusluvulle olisi asetettava raja-arvo, jonka jälkeen maa voidaan asetuksella määritellä riskimaaksi, jos siellä on moninkertainen ilmaantuvuus Suomeen nähden.

Haluamme Pohjois-Pohjanmaalla ja Kainuussa toimia vastuullisesti ja terveysturvallisesti kaikkia matkailijaryhmiä kuin myös alan toimijoita kohtaan. Tämä koskee vastuullisuutta kotimaisia ja ulkomaalaisia asiakkaita sekä työntekijöitä kohtaan. Työllistävillä yrityksillä on myös vastuu alueen ihmisistä työntekijöinä ja matkailutoimialan palveluntuottajille.

Oulussa 23.11.2020

Jari P. Tuovinen

Oulun kauppakamari

Janne Anttila

Kalajoen Hiekkasärkät Oy

Juha Kuukasjärvi

Hotelli Iso-Syöte

Päivi Penttilä

Oulun Matkailu Oy/VisitOulu

Mats Lindfors

Ruka-Kuusamo Matkailu ry

Heidi Pyykkönen

Vuokatin Matkailukeskus Oy

### **Mahdollistavatko toimenpiteet riittävästi ulkomaan matkailijoiden saapumisen Suomeen?**

Esitetyt toimenpiteet eivät mahdollista ulkomaan matkailijoiden saapumista Suomeen. Toimenpiteet ovat liian monimutkaisia ja sitovat valtavan määrän viranomaisresurssia.

### **Ovatko toimenpiteet riittäviä matkailun terveysturvallisuuden takaamiseksi?**

Toimenpiteet ovat ylimitoitettuja ja vaarantavat toteutuessaan merkittävästi myös seuraavien kausien myynnin ja toteutumisen.

### **Ovatko ehdotetut toimenpiteet välttämättömiä tartuntataudin leviämisen estämiseksi Suomessa ja terveysturvallisuuden lisäämiseksi matkailualalla?**

Esitetyn kaltainen monimutkainen karanteenijärjestelmä ja testaussäännökset eivät ole välttämättömiä.

### **Miltä toimenpide-ehdotukset vaikuttavat Suomen terveydenhuollon kapasiteetin riittävyyden näkökulmasta?**

Esitys sitoo liikaa yhteiskunnan resursseja.

**Onko esityksessä määritelty tarkoituksenmukaisesti ja perustellusti ne henkilöryhmät, joihin väliaikaisia säännöksiä ei sovellettaisi?**

On hyvä, että pykälän 1, 2 ja 3 monenteissa on huomioitu elinkeinon harjoittaminen ja työskentely poikkeuksena karanteenisäännöistä.

Juurikka Maria  
Oulun kauppakamari